

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรหมู่บ้าน 11 ตำบล 83 หมู่บ้าน ของอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ที่เข้ารับการฝึกอบรม เรื่องการผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2541 ตามบัญชีรายชื่อทั้งหมดของเกษตรหมู่บ้าน ของสำนักงานเกษตรอำเภอแม่ริม ต่าง ๆ ดังนี้

1. ตำบลสะลวง	เกษตรหมู่บ้าน	8	ราย
2. ตำบลแม่แรม	เกษตรหมู่บ้าน	11	ราย
3. ตำบลขี้เหล็ก	เกษตรหมู่บ้าน	8	ราย
4. ตำบลคอนแก้ว	เกษตรหมู่บ้าน	6	ราย
5. ตำบลแม่สา	เกษตรหมู่บ้าน	5	ราย
6. ตำบลเหมืองแก้ว	เกษตรหมู่บ้าน	9	ราย
7. ตำบลห้วยทราย	เกษตรหมู่บ้าน	5	ราย
8. ตำบลโป่งแยง	เกษตรหมู่บ้าน	9	ราย
9. ตำบลสันโป่ง	เกษตรหมู่บ้าน	11	ราย
10. ตำบลริมเหนือ	เกษตรหมู่บ้าน	4	ราย
11. ตำบลริมใต้	เกษตรหมู่บ้าน	7	ราย
	รวมทั้งหมด	83	ราย

สำหรับเหตุผลในการเลือกสถานที่ ดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ก็เพราะว่าผู้ศึกษามุ่งส่งเสริมให้เกษตรหมู่บ้าน ในอำเภอแม่ริม มีความรู้เรื่องการผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง ซึ่งจะสามารถลดต้นทุนค่าปุ๋ยเคมี แก่เกษตรกร โดยจัดฝึกอบรมเกษตรหมู่บ้าน จากสำนักงานเกษตรอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. จัดฝึกอบรมหลักสูตร การผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง โดยให้ความรู้ ด้านปุ๋ยเคมี แม่ปุ๋ย การผสมปุ๋ย ข้อดีและข้อจำกัด และผลตอบแทนที่จะได้รับจากการใช้ปุ๋ยเคมี

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูล ปฐมภูมิ (Primary data) จากเกษตรกร ก่อนการฝึกอบรม การผสมปุ๋ยเคมีใช้เอง จากเกษตรกรหมู่บ้านในอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่โดยผู้ศึกษาเป็นผู้รวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูล ทุติยภูมิ (Secondary data) โดยการสอบถามตามแบบสอบถามเกษตรกรหมู่บ้าน ที่เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 83 คน ในอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

การทดสอบแบบสอบถาม

ทำการทดสอบโดยการนำแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นไปปรึกษา คณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และนำมาทดสอบกับเกษตรกร ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 ราย เพื่อตรวจสอบว่า คำถามที่มีอยู่ในแบบสอบถาม มีข้อใดที่ไม่ชัดเจน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำไปใช้จริงต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความเรียบร้อย แล้วนำมาจัดระเบียบข้อมูล โดยนำข้อมูลมาลงรหัส และจัดบันทึก ตารางรหัส (Data coding from) เพื่อเตรียมวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science or SPSS/PC⁺) ซึ่งประกอบด้วย สถิติที่ใช้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลัง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในการผสมปุ๋ยใช้เอง อธิบายการใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การทดสอบสมมติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ใช้การทดสอบ ด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi - Square) โดยแบ่งการวัดตัวแปรดังนี้คือ

2.1 ตัวแปรตาม (Dependent variable) สัมฤทธิ์ผลของการฝึกอบรมการผสมปุ๋ยเคมีใช้เองหลังการฝึกอบรมของเกษตรกร แบ่งเป็น 2 วิธีคือ

ก. ปฏิบัติตามที่ได้รับ การฝึกอบรม

ข. ไม่ได้ปฏิบัติ

2.2 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ซึ่ง ได้แก่

2.2.1 อายุ

2.2.2 เพศ

2.2.3 การศึกษา

2.2.4 ประสบการณ์การใช้ปุ๋ยเคมี

2.2.5 สภาพการถือครองที่ดิน

2.2.6 ขนาดของฟาร์ม

2.2.7 แรงงานในครัวเรือน

2.2.8 ชนิดของพืชที่ปลูกในรอบปี

2.2.9 แหล่งแม่ปุ๋ย

2.2.10 รายได้

2.2.11 แหล่งที่มาของข่าวสาร